

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

MEDIEFÖRTROENDE 2019

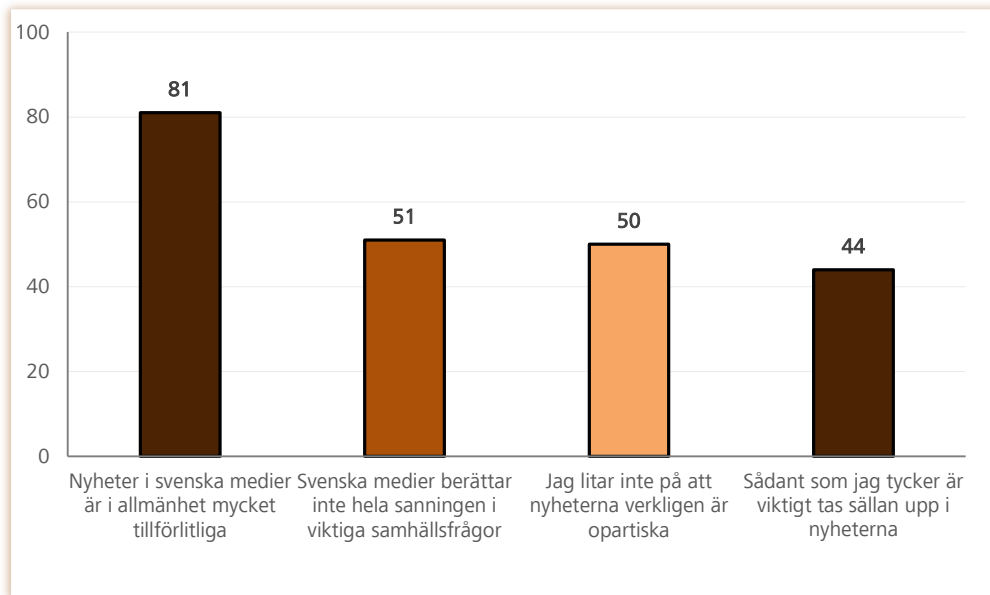
ULRIKA ANDERSSON

Risade och rosade medier

- ▶▶ Traditionella mediers ställning i samhället har förändrats påtagligt under 2000-talet, inte minst i förhållande till expansionen av sociala medier. Där nyhetsbärande medier tidigare var mer eller mindre tongivande, bidrar sociala medier i ökande grad med andra, alternativa bilder.
- ▶▶ I spåren har följt debatt om och i många fall ifrågasättande av traditionella medier, deras nyhetsvärdering och inte minst deras centrala position i samhället. I skottgluggen har särskilt public service hamnat, i egenskap av offentligt reglerade och finansierade medier. Men också dagspressen har ifrågasatts.
- ▶▶ Medierna har kritiserats för att medvetet mörka i rapporteringen om exempelvis immigration, att de låter sin politiska inriktning styra nyhetsurvalet och att journalister vinklar nyheter efter personliga åsikter.

- ▶ Också förtroendet för de traditionella medierna har kommit att debatterats flitigt under senare åren. Det har talats om dalande förtroende och ökad misstro.
- ▶ Medieförtroendet har kommit att bli allt mer politiserat, då partiidentifikation fått en starkare förklaringskraft än tidigare.
- ▶ Med resultaten från 2019 års nationella SOM-undersökning ges möjlighet att granska förtroendet för medier som samhällsinstitutioner och för enskilda mediers innehåll.
- ▶ Inledningsvis ges en sammanfattande bild av hur människor uppfattar svenska nyhetsmedier. Därefter följer analys av förtroendet för medier

Uppfattning om svenska nyhetsmedier 2019 (procent)

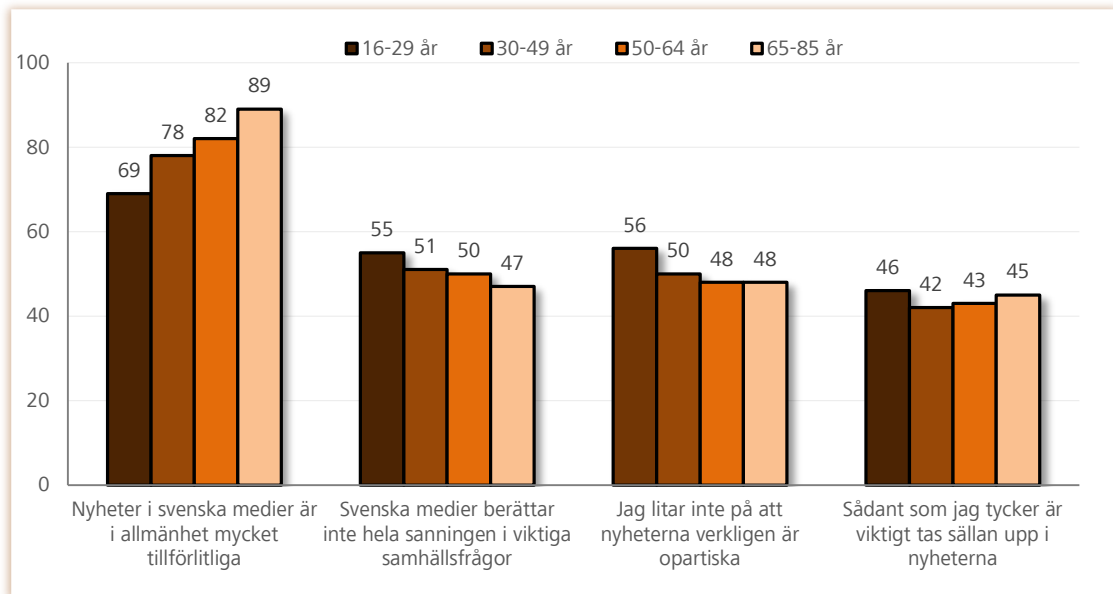

► Svenska folket anser i stor utsträckning att svenska medier i allmänhet är mycket tillförlitliga. 80 procent instämmer helt eller delvis.

► Hälften anser dock att svenska medier inte berättar hela sanningen i viktiga samhällsfrågor och en lika stor andel litar inte på att nyheterna verkligen är opartiska.

► Fyra av tio, 44 procent, instämmer i att sånt som är viktigt för en själv sällan tas upp på nyhetsplats.

Uppfattning om svenska nyhetsmedier, efter ålder 2019 (procent)

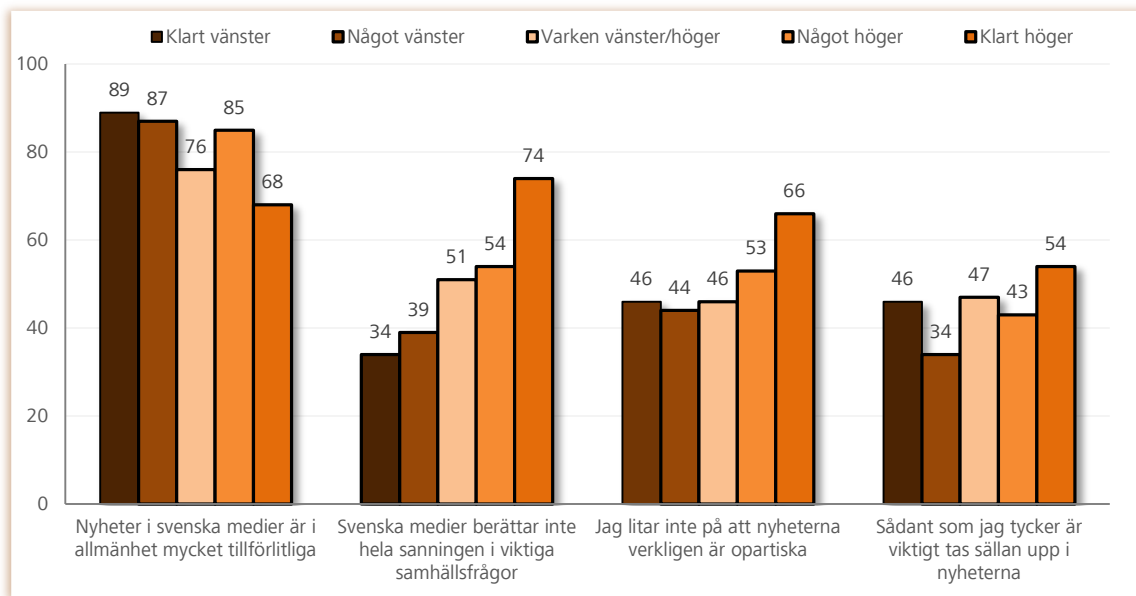

►► Bedömningen av nyheternas tillförlitlighet skiljer mellan olika åldersgrupper. I takt med stigande ålder ökar också andelen som menar att nyheter i svenska medier i allmänhet är tillförlitliga.

►► Yngre håller i något högre utsträckning än äldre med om att svenska medier inte berättar hela sanningen. Yngre är också något mer benägna att ifrågasätta nyheternas opartiskhet.

►► Upplevelsen av att sådant som är viktigt för den egna individen sällan finns representerat i nyheterna är dock densamma oavsett åldersgrupp.

Uppfattning om svenska nyhetsmedier, efter ideologi 2019 (procent)

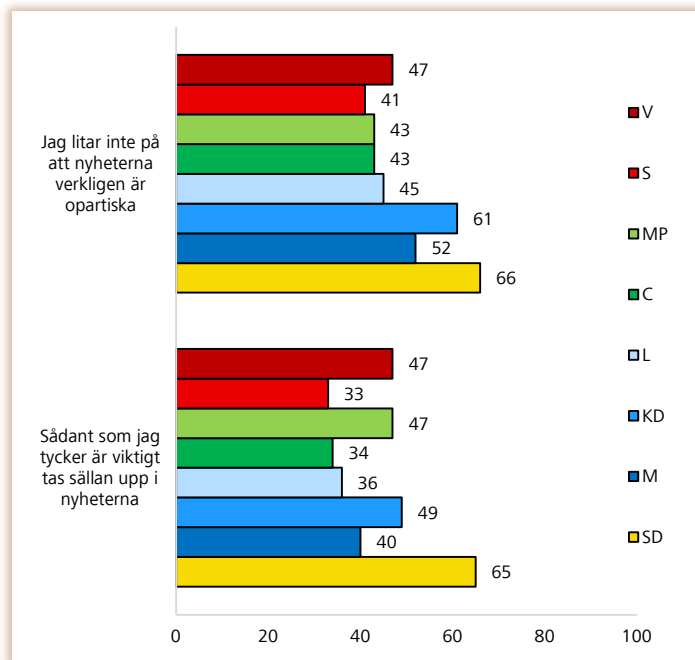
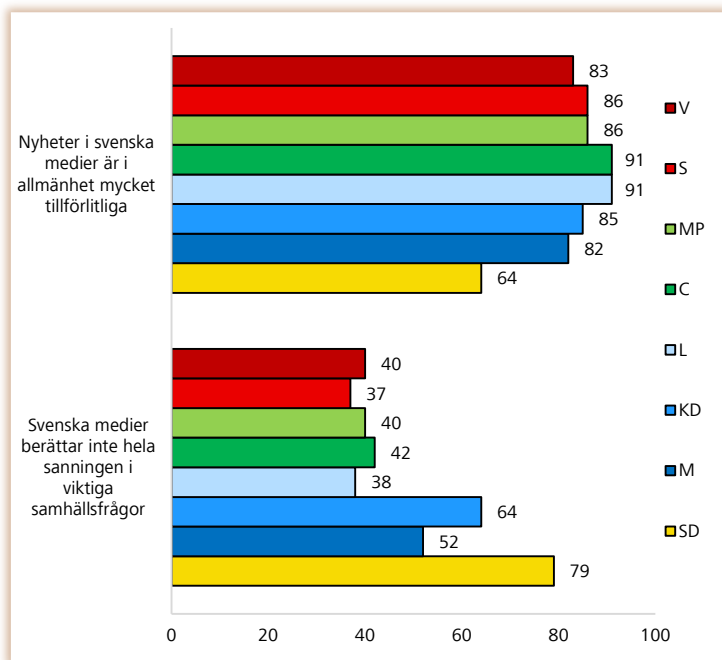
►► Det finns en tydlig vänster-högerdimension i uppfattningen om svenska nyhetsmedier.

►► Individer som står klart till höger på den ideologiska skalan är klart mindre benägna att instämma i att medier är tillförlitliga jämfört med individer som står till vänster.

►► De som står klart till höger upplever också i något högre utsträckning att sånt som är viktigt för en själv inte finns representerat i nyheterna, likaså att mediernas opartiskhet misstros.

►► Mest markant skillnad finns dock i bedömningen av om svenska medier mörkar i bevakningen av vissa samhällsfrågor. Bland individer klart till vänster instämmer 34 procent i att så är fallet, att jämföra med 74 procent av dem som står klart till höger. Det finns med andra ord en påtaglig polarisering i frågan.

Uppfattning om svenska nyhetsmedier, efter partisympati 2019 (procent)

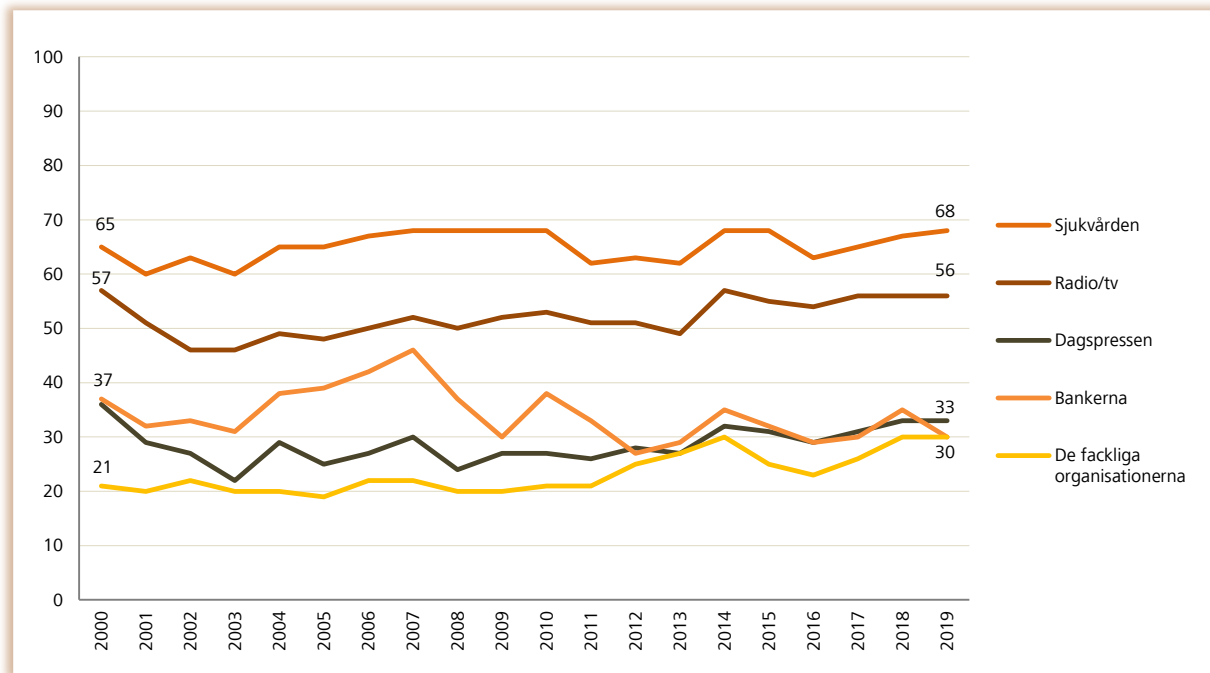

► Skillnaderna är tydliga också när hänsyn tas till individernas partisympatier.

► Det är framför allt Kristdemokraternas och Sverigedemokraternas sympatisörer som utmärker sig genom högre misstro mot nyhetsmedier.

► Det gäller i synnerhet bedömningen av frågan om medierna undanhåller information i viktiga samhällsfrågor.

Förtroende för hur olika samhällsinstitutioner sköter sin uppgift, 2000–2019 (procent)

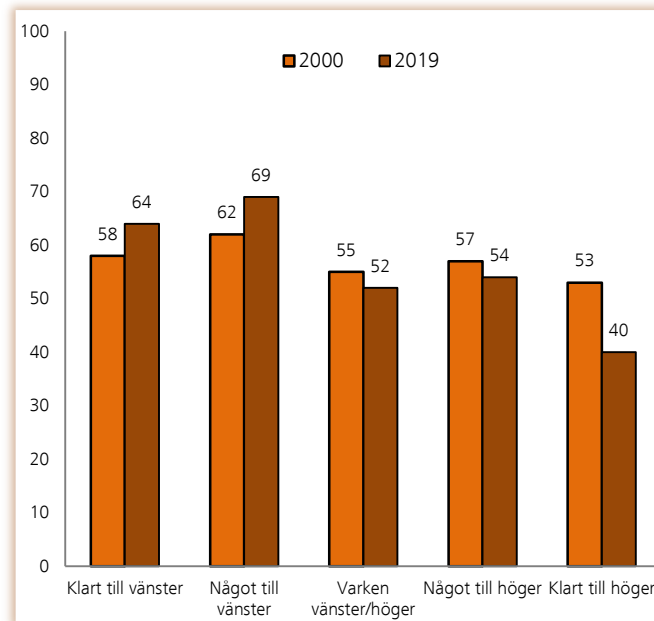
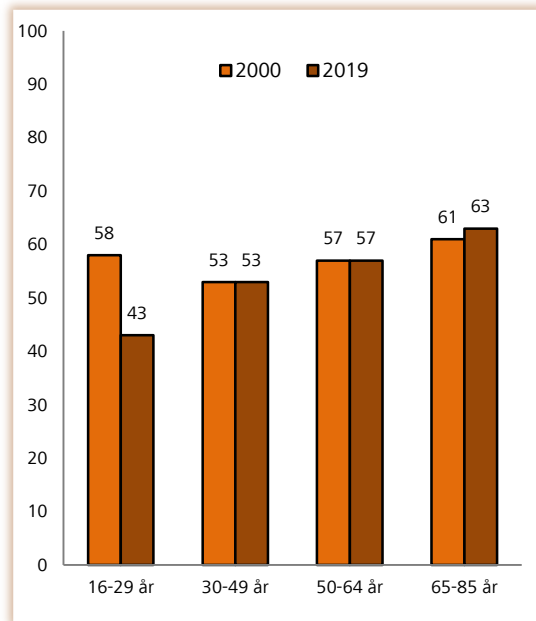
► Under 2000-talets första år sjönk förtroendet för medie-institutionerna (här Radio/tv och Dagspressen). Därefter har förtroendenivån långsamt ökat och 2019 befinner sig radio/tv på ungefär samma nivå som 2000.

► 2019 hade 56 procent ganska eller mycket stort förtroende för radio/tv, medan 33 procent hade ganska eller mycket stort förtroende för dagspressen. Det är samma andelar som 2018.

► Förtroendet för radio/tv har genomgående legat på en högre nivå än förtroendet för dagspress under perioden 2000-2019.

Förtroende för radio/tv, efter ålder och ideologi 2000 och 2019 (procent)

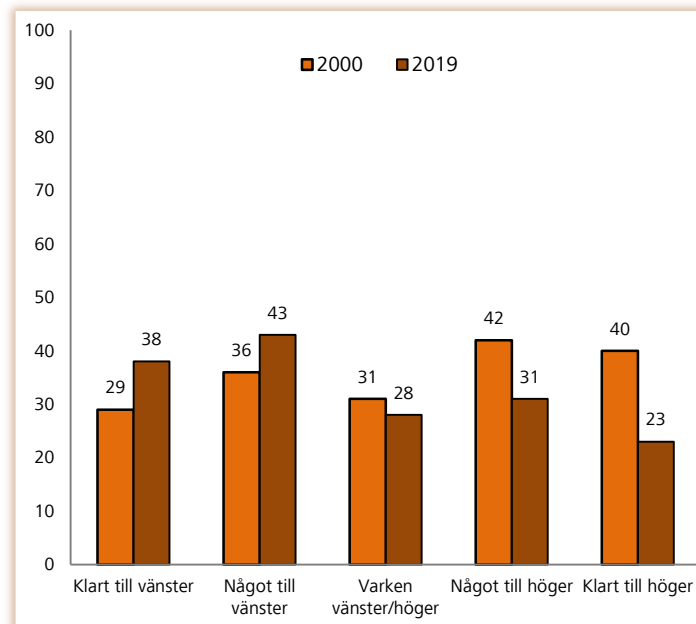
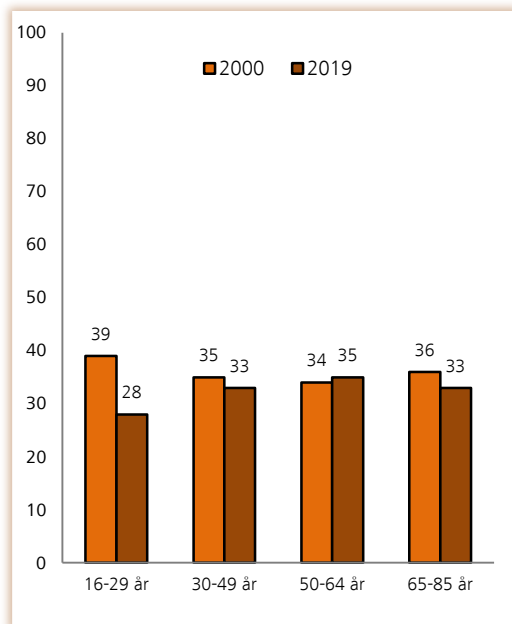
► Trots stabilt förtroende för radio/tv på befolkningsnivå, har det skett förändringar i vissa grupper.

► Bland 16-29-åringar har andelen förtroendefulla minskat från 58 till 43 procent.

► I gruppen som står ideologiskt till vänster har förtroendet ökat något mellan 2000 och 2019.

► I gruppen som står ideologiskt klart till höger har andelen förtroendefulla minskat påtagligt, från 53 till 40 procent.

Förtroende för dagspressen, efter ålder och ideologi 2000 och 2019 (procent)

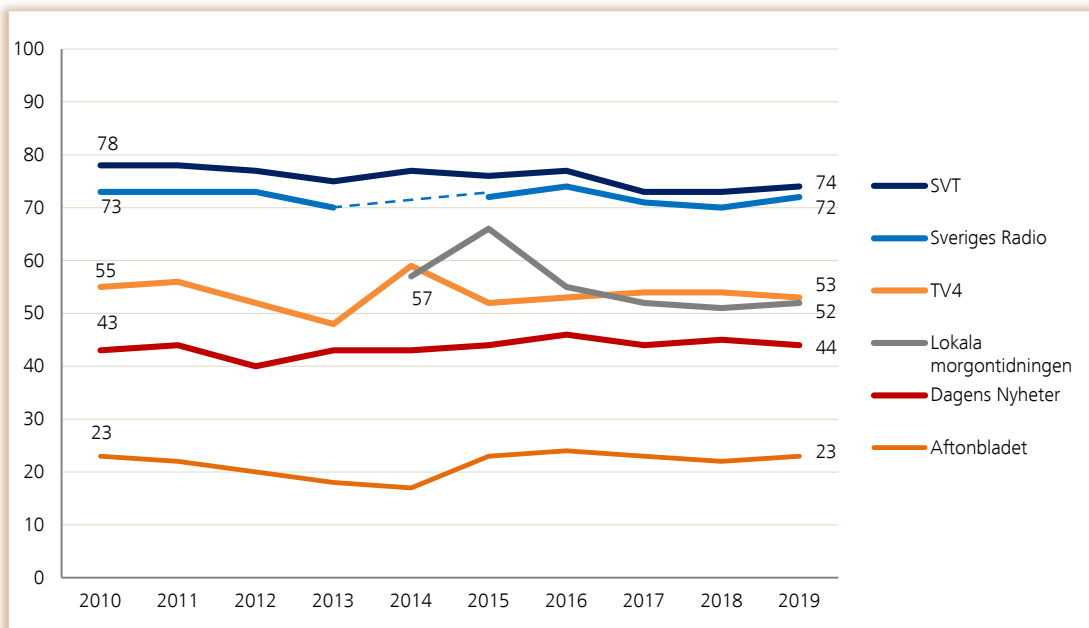

► Även när det gäller dagspressen har andelen 16-29-åringar med förtroende minskat, från 39 till 28 procent.

► Bland dem som placerar sig till vänster på vänster-högreskalan har förtroendet ökat mellan 2000 och 2019.

► För dem som placerar sig till höger på skalan har andelen förtroendefulla däremot minskat. Bland dem klart till höger har andelen förtroendefulla **nästan halverats** mellan 2000 och 2019.

Förtroende för innehållet i olika medier, 2010-2019 (procent)

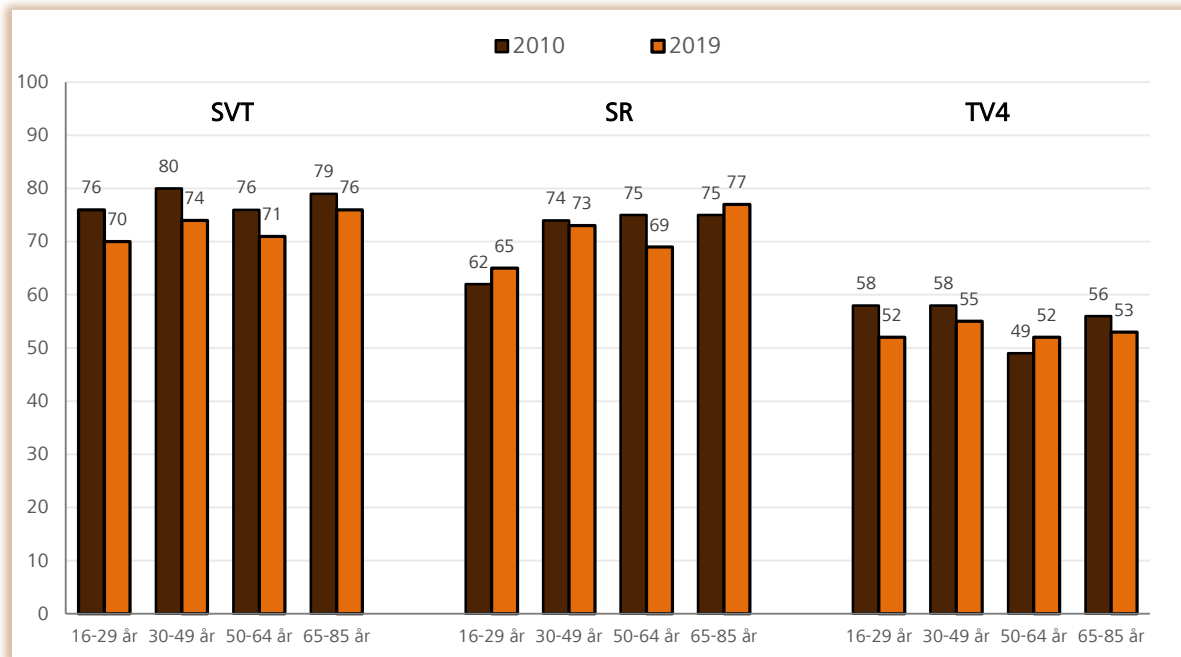
►► Förtroendet för enskilda medier har också legat ytterst stabilt under 2010-talet.

►► Högst förtroende har befolkningen för Sveriges Television och Sveriges Radio.

►► TV4, lokala morgontidningar och Dagens Nyheter återfinns i en mellangrupp.

►► Bland de enskilda medier som mäts i SOM-undersökningen har befolkningen lägst förtroende för Aftonbladet.

Förtroende för Sveriges Television, Sveriges Radio och TV4, efter ålder 2010 och 2019 (procent)

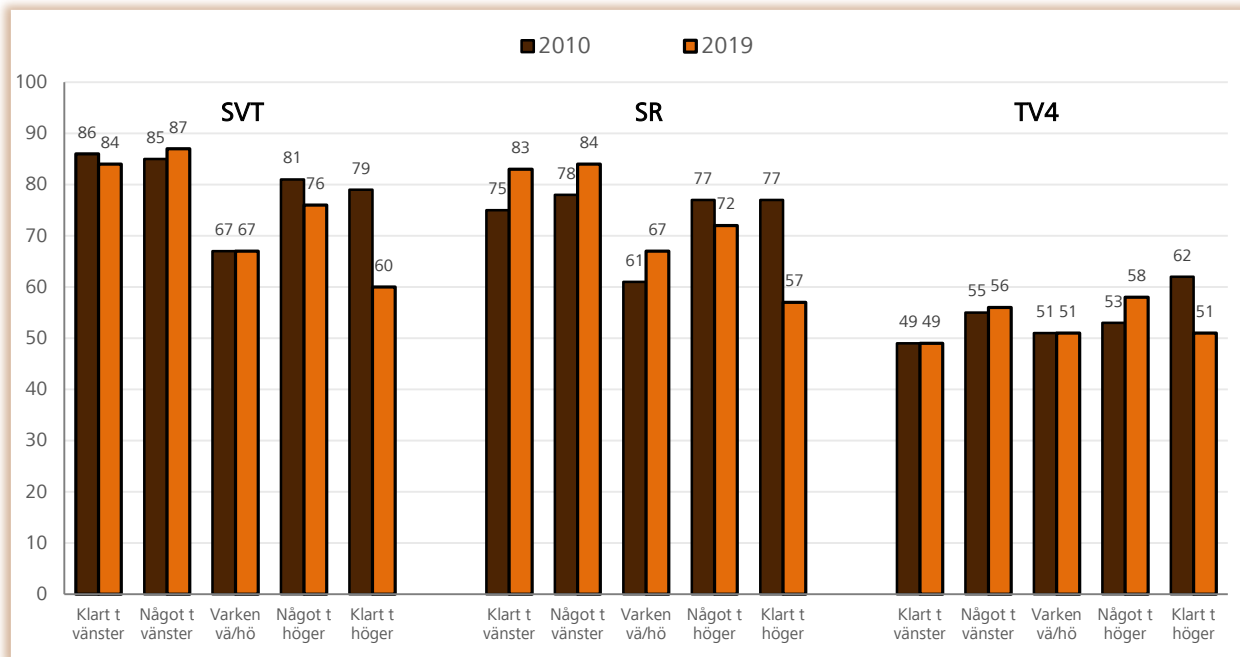

► Förtroendet för Sveriges Television har sjunkit något i samtliga åldersgrupper.

► Förtroendet för Sveriges Radio har ökat en aning bland yngre personer.

► För TV4 har förtroendet däremot gått ned något bland unga under 30.

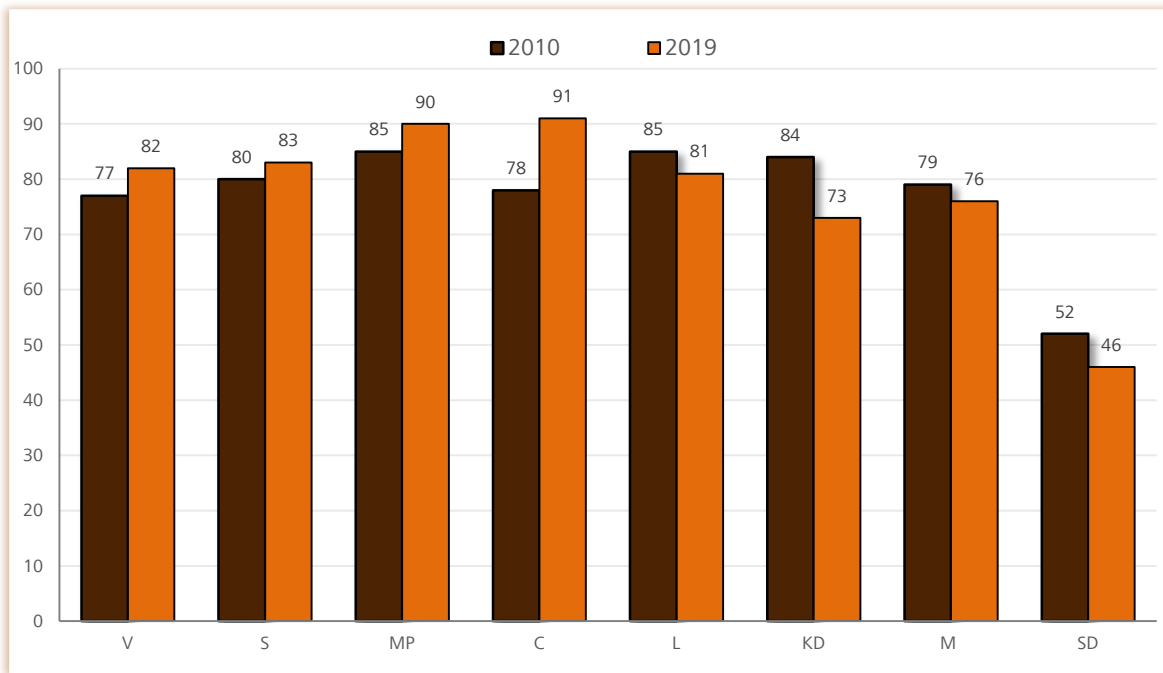
Förtroende för Sveriges Television, Sveriges Radio och TV4, efter ideologi 2010 och 2019 (procent)

►► För samtliga aktörer gäller att förtroendenivån har minskat bland personer som står klart till höger. Det gäller framför allt för Sveriges Television och Sveriges Radio, även om en tydlig nedgång också syns för TV4.

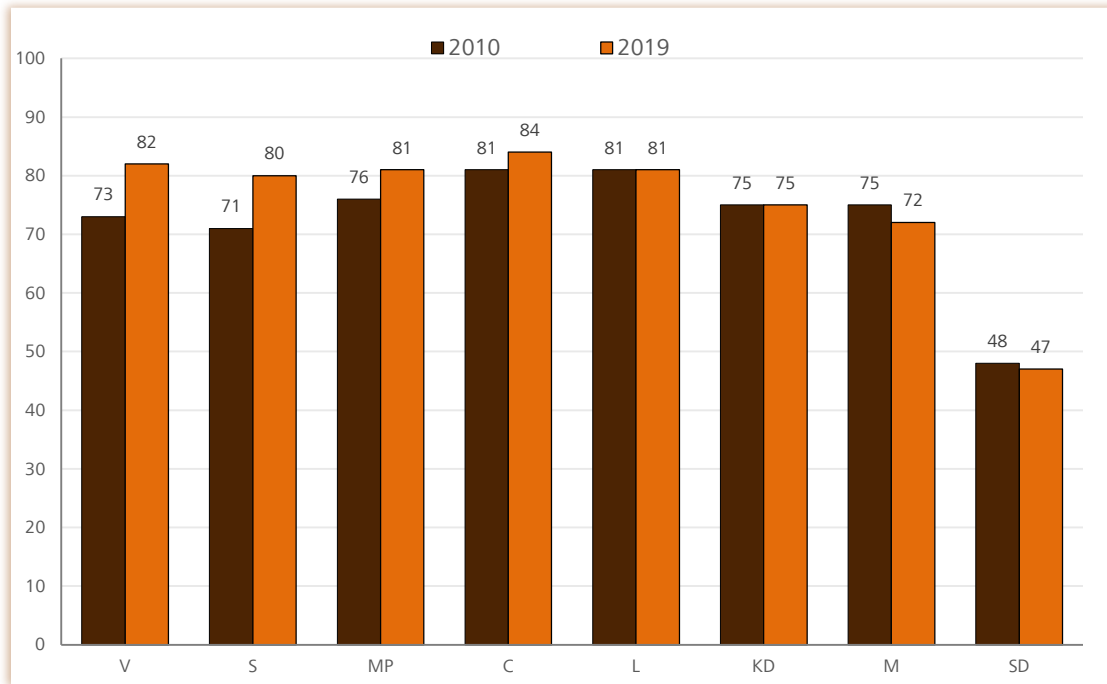
►► Bland personer till vänster är förtroendet för Sveriges Television och TV4 intakt, medan förtroendet för Sveriges Radio har ökat.

Förtroende för Sveriges Television, efter partisympati 2010 och 2019 (procent)

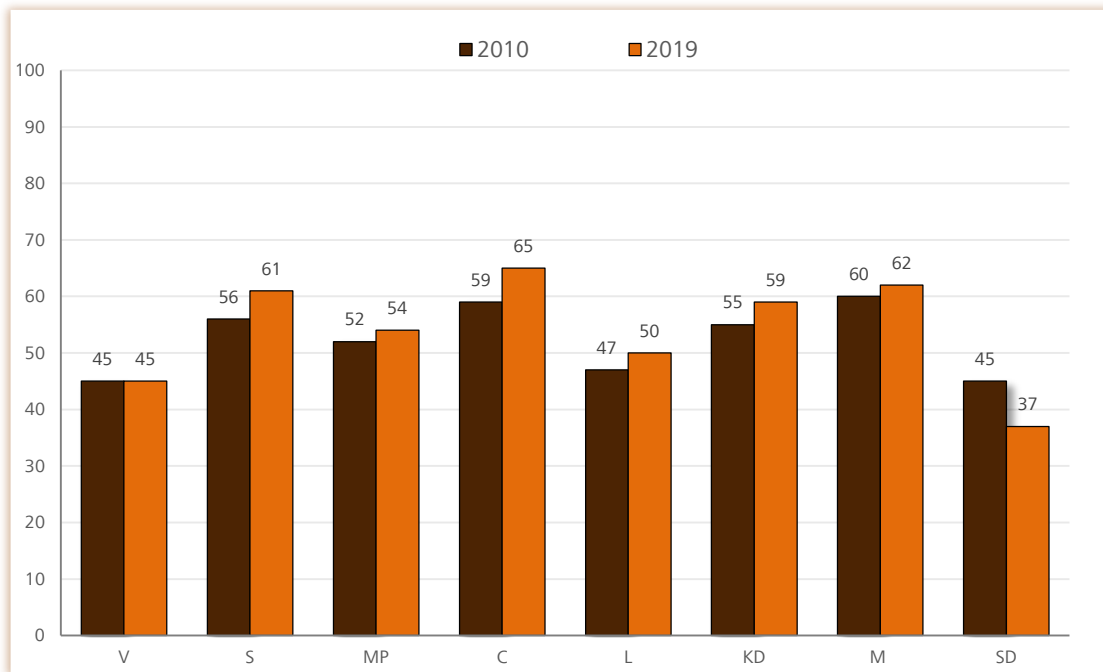
►► För Sveriges Television har de största förändringarna i förtroendenivå skett bland Centerpartiets sympatisörer, där förtroendet har ökat mellan 2010 och 2019, och bland Kristdemokraternas sympatisörer där förtroendet har minskat under samma period.

Förtroende för Sveriges Radio, efter partisympati 2010 och 2019 (procent)

- För Sveriges Radio har den största förändringen i förtroendenivå skett bland Vänsterpartiets respektive Socialdemokraternas sympatisörer, där förtroendet har ökat mellan 2010 och 2019.

Förtroende för TV4, efter partisympati 2010 och 2019 (procent)

►► För TV4 syns en viss uppgång i förtroendet bland Centerpartiets sympatisörer, medan förtroendet istället har minskat bland sympatisörer till Sverigedemokraterna.

Sammanfattning

- ▶▶ Trots stora förändringar på mediemarknaden är förtroendet för svenska medier fortsatt stabilt på en övergripande nivå.

- ▶▶ Skillnaderna mellan framför allt grupper som står till vänster på den politiska skalan och de som står längst till höger framträder även i 2019 års nationella SOM-undersökning. Jämfört med året före har dock inga större förändringar skett. Det är istället i relation till förtroendenivåerna runt 2010 som tydliga förändringar kan ses.

**Har du frågor om presentationen,
kontakta Ulrika Andersson**

ulrika.andersson@som.gu.se